

Nieuw in de collectie: bibliotheek

Juli – augustus 2020

De Groninger Archieven hebben naast ruim dertig kilometer archiefstukken ook een ruime collectie aan boeken. Volgens sommigen betreft het de grootste collectie Groningana ter wereld. In dit document vindt u een lijst van recente toevoegingen aan deze collectie. Een paar van deze boeken bespreken we kort.

Uitgelicht

Net als de vorige editie is ook deze lijst wat korter vanwege de coronaperikelen. Over die perikelen gesproken: de Groninger Archieven nemen naast allerlei boeken over de Groninger Geschiedenis ook boeken in de bibliotheek op die zelf van historisch belang zijn. Zo hebben we de afgelopen maanden een aantal boeken verworven die voortkomen uit de Coronaperiode. Zo stelden Anoesjka van den Broek en Mechteld-Hanna Derksen voor de medewerkers van het UMCG een boekje samen met de titel *En buiten is het lente: een boekje met verhalen, gedichten en beelden over de lente, licht en hoop voor wie binnen moeten blijven*. Rineke Kwant legt in *Over een klein ziekmakertje dat eigenlijk heel groot is* aan kleuters en peuters uit wat het Coronavirus eigenlijk is. Dit soort uitgaven kunnen toekomstige historici helpen te begrijpen hoe Groningen omging met dit virus.

In de traditie van de boerderijenboeken verscheen van de hand van Harm Jan Frese *Kiel-Windeweer: huizen en hun bewoners*. In twee dikke delen, voorzien van los persoons- en zakenregister, presenteert hij de bewoningsgeschiedenis van alle huizen in Kiel-Windeweer en omstreken tot circa 2010. Frese startte zijn werk aan dit boek in 1972 en heeft helaas de verschijning ervan niet mogen meemaken. Fred Roggen maakte het werk af en verzorgde de eindredactie. Het werk is zeer gedetailleerd en compleet. Vooral de bronverantwoording, verklarende woordenlijst en statistische gegevens zijn een mooie aanvulling.

Ook verscheen er een aantal publicaties ter gelegenheid van het 75-jarige jubileum van het einde van de Tweede Wereldoorlog. Zo schreef Foppe Walters *Politiecommissaris Van den Hof en het Scholtenhuis (I) : de wegvoering van de Joden uit het Oldambt : de periode tot april 1944*. Klaas Coenraad van den Hof was tijdens de Tweede Wereldoorlog politiecommissaris in Winschoten. Daar collaboreerde hij veelvuldig met de bezetter. Zo was hij verantwoordelijk voor de arrestatie, deportatie en dood van vele Joden en verzetsmensen. Het tweede deel van dit boek zal later dit jaar uitkomen, aldus de auteur. Egge Knol schreef *De bevrijdingsrok in Groningen*. In het boek, dat verscheen ter gelegenheid van de tentoonstelling over de Oorlog in het Groninger Museum afgelopen voorjaar, schrijft Knol over de feestrokken die in onze provincie vlak na de bevrijding werden gemaakt. In *Terwijl de honger vlucht 1944-1945 : Schiedamse kinderen op voedseltocht* besteedt Chiel Wilbrink onder andere aandacht aan de kinderen die uiteindelijk in Groningen en Stadskanaal terechtkwamen.

Aanwinsten bibliotheek

Juli – augustus 2020

Hierboven besproken

- 33010 *En buiten is het lente : een boekje met verhalen, gedichten en beelden over de lente, licht en hoop voor wie binnen moeten blijven* / [samenst.: Anoesjka van den Broek, Mechteld-Hanna Derksen]. - [Groningen] : Universitair Medisch Centrum Groningen, 2020. - 12 p. : ill. ; 21 cm.
Bestemd voor intern gebruik in het UMCG tijdens de coronacrisis. - De samenstellers zijn werkzaam als geestelijk verzorgers in het UMCG.
- 33011 *Over een klein ziekmakertje dat eigenlijk heel groot is* / [Rineke Kwant]. - [Groningen] : [eigen uitg.], 2020. - ongepag. : ill. ; 15 cm obl..
Uitleg over het coronavirus en quarantaine voor peuters en kleuters..
- 32996 *Kiel-Windeweer : huizen en hun bewoners : band I* / tekst en samenst.: Harm Jan Frese ; [eindred.: Fred Roggen]. - Bedum : Profiel, 2020. - XXIV, 552 p. : ill., krt., plgr. ; 31 cm.
- 33025 *Politiecommissaris Van den Hof en het Scholtenhuis (I) : de wegvoering van de Joden uit het Oldambt : de periode tot april 1944* / Foppe Walters. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2020. - 408 p. : ill. ; 24 cm.
Tijdens de laatste drie laatste oorlogsjaren speelde politiecommissaris Klaas Coenraad van den Hof (1899-1947) een leidende rol bij de wegvoering van Joden uit het Oldambt. Met lit. en bronnenopg.
- 33018 *De bevrijdingsrok in Groningen* / Egge Knol. - Groningen : Groninger Museum, 2020. - 152 p. : ill ; 17 cm.
met lit. opg.
- 33015 *Terwijl de honger vlucht 1944-1945 : Schiedamse kinderen op voedseltocht* / Chiel Wilbrink. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2020. - 180 p. : ill. ; 24 cm.
Met ondermeer aandacht voor het verhaal van kinderen die in de stad Groningen en in Stadskanaal ondergebracht werden.

Alle aanwinsten

- 33010 *En buiten is het lente : een boekje met verhalen, gedichten en beelden over de lente, licht en hoop voor wie binnen moeten blijven* / [samenst.: Anoesjka van den Broek, Mechteld-Hanna Derksen]. - [Groningen] : Universitair Medisch Centrum Groningen, 2020. - 12 p. : ill. ; 21 cm.
Bestemd voor intern gebruik in het UMCG tijdens de coronacrisis. - De samenstellers zijn werkzaam als geestelijk verzorgers in het UMCG.
- 33036 *Acte van Afscheiding of Wederkering : Ulrum 1834* / [tekst: Peter van den Burg]. - 2e verm. dr. - Houwerzijl : Vliedorp, 2019. - 43 p. : ill. ; 21 cm.
Met korte biografische schetsen van de ondertekenaars van de Acte.
- 33021 *Het Sauwerder Ommetje en Kunstvloed* / [tekst: Nicolaas Geenen, Bé Kuipers, Pieter Duijser ; fotogr.: Mark Schuurman]. - [S.l.] : Vliedorp, 2020. - 67 p. : ill. ; 15 cm obl..
Met een korte bijdrage over de tweejaarlijkse kunstmanifestatie Kunstvloed.
- [Artikel] *De Groninger stadssmid Lammert Elfringh* / door Petronella J.C. Elema
In: Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 150-172 : ill. [Toegangsnummer: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten. - Ook: Elfrinck, Elverinck, Elfring, Elfering.

- [Artikel] *Suikerbakker (Groningen)* / door Petronella J.C. Elema
In: *Gruoninga* : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 188-196 [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.
- [Artikel] *Tot slaaf gemaakt: Albert Mennes* / Petronella J.C. Elema
In: *GroninGEN* : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen. - Jaargang 27 (2020) Nummer 2, p. 47-49 [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20805].
Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *Van Cleve (stad Groningen)* / door Fred Wiersema, met medew. van Petronella J.C. Elema
In: *Gruoninga* : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 41-89 [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.
- 33007 *Ora & Labora : de bewoners van het middeleeuwse Sint-Bernardusklooster in Aduard : met als addendum: De arm van de heilige Margaretha in Lagemeeden* / Bart Flikkema. - Haren : [eigen uitg.], 2020. - 36 p. : ill., krt., tab. ; 21 cm.
- 32996 *Kiel-Windeweer : huizen en hun bewoners : band I* / tekst en samenst.: Harm Jan Frese ; [eindred.: Fred Roggen]. - Bedum : Profiel, 2020. - XXIV, 552 p. : ill., krt., plgr. ; 31 cm.
- 32997 *Kiel-Windeweer : huizen en hun bewoners : band II* / tekst en samenst.: Harm Jan Frese ; [eindred.: Fred Roggen]. - Bedum : Profiel, 2020. - p. 553-1140 : ill. ; 31 cm.
Lit. en bronnenopg.
- 32998 *Kiel-Windeweer : huizen en hun bewoners : registers* / tekst en samenst.: Harm Jan Frese. - Bedum : Profiel, 2020. - 80 p. : 31 cm.
Registers op zaken en personen.
- 33017 *Om en nabij Auschwitz : (en het lot van twee dochters)* / Ron van Hasselt. - Soesterberg : Aspekt, 2020. - 232 p. : ill., portr. ; 23 cm.
Met op p.86-91 aandacht voor de joodse families Mok en Van Hasselt te Groningen. - Met lit. opg. en reg.
- 33013 *Negotiating Racial Politics in the Family : Transnational Histories touched by National Socialism and Apartheid* / Barbara Henkes. - Leiden ; Boston : Brill, 2020. - XIV, 274 p. : ill. ; 24 cm.
Met op p. 96-118 aandacht voor het verblijf van de joodse familie Plaut te Groningen tijdens de bezetting. - Met lit. en bronnenopg., met reg.
- [Artikel] *Frouke Jans Duitscher* / Albert van der Kaap
In: *GroninGEN* : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen. - Jaargang 27 (2020) Nummer 2, p. 36-41 [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20805].
Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *De kolonie grote sterns op Rottumeroog* / door Egge Knol
In: *Stad & Lande* : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 29 (2020) Nummer 2, p. 30-35: ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20827].
Artikel over de broedkolonie grote sterns die in de periode 1826-1914 op Rottumeroog te vinden was. Met lit. en bronnenopg.

- 33018 *De bevrijdingsrok in Groningen* / Egge Knol. - Groningen : Groninger Museum, 2020. - 152 p. : ill ; 17 cm.
met lit. opg.
- 33011 *Over een klein ziekmakertje dat eigenlijk heel groot is* / [Rineke Kwant]. - [Groningen] : [eigen uitg.], 2020. - ongepag. : ill. ; 15 cm obl..
Uitleg over het coronavirus en quarantaine voor peuters en kleuters..
- [Artikel] *Valentinus Cabelus* / Abraham van der Laan
In: GroninGEN : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen. - Jaargang 27 (2020) Nummer 2, p. 43-46
[Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20805].
Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *Laat het water maar komen : gemaal in Electra bestaat 100 jaar* / tekst & fotogr.: Ankie Lok
In: Noorderland : lifestylemagazine over Noord-Nederland. - (2020) Nummer 5, p. 28-33 [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32706].
- 33001 *Stegengeur : leven in een volksbuurt* / Bert Middel. - [Gorredijk] : Noordboek, 2020. - 272 p. : 23 cm.
De in een Groningse volksbuurt opgegroeide auteur beschrijft zijn jeugdijaren.
- [Artikel] *75 jaar Gereformeerde Kerk vrijgemaakt in Harkstede* / door Harry Mulder
In: Vrouger : orgaan van de Historische Vereniging Scharmer-Harkstede en Omstreken. - Jaargang 25 (2020) Nummer 49, p. 31-36 : ill. [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 834].
- [Artikel] *Het mosterdpotje van Redmer Tewes (1709-1783)* / door Otto Nienhuis
In: Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 3-15 : ill. [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.
- [Artikel] *Wanbetalers in de stad Groningen, de stadstafel en in het Gorecht 1710-1712* / door Otto Nienhuis
In: Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 90-115 : ill. [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.
- [Artikel] *Wobbina Rengers Hora Siccama* / door Annelies Noordhof-Hoorn
In: Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 29 (2020) Nummer 2, p. 24-29 : ill., portr. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20827].
Wobbina Rengers Hora Siccama was de eerste vrouwelijke medewerker van het studentenblad Minerva, ook zat zij in het bestuur van de eerste vrouwelijke studentenvereniging. Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *Het lange dubbelleven van de redger en oorlogscommissaris Tonnis Gerrits (1522-1605)* / door Gert Schansker en Richard Paping
In: Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 131-149 [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.

- [Artikel] *Van Hogeland naar Veen en Stad : Smit / Kuiper(s) / Luden / Steendam /* door Richard Paping en Jan-Paul Wortelboer
In: *Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde.* - Jaargang 59 (2014), p. 16-40 [Toegangsnummer: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.
- 33027 *Gezondheid en Groutnis : Grunneger alliteroatsiewoordenboek / K.G. Pieterman.* - Houwerzijl : Vliedorp, 2004. - 126 p. : 23 cm.
Ned.: Groninger alliteratiewoordenboek.
- 32999 *Terug naar Rottumerplaat : vogelwachtersdagboek / Aaldrik Pot en Nicolette Branderhorst ; [red.: Kelly Lentz en Minke Sikkema].* - [Groningen] : Kleine Uil, 2019. - 239 p. : ill. ; 25 cm.
- [Artikel] *het 'Standaard Horloge' in het schip van de Martinikerk / Berend Raangs*
In: *Miniatuur.* - Jaargang 24 (2020) Nummer 2, p. 6-7 : ill. [Toegangsnummer: 1957 Cat.nr. 28748].
Artikel over een in oorsprong 16e eeuwse uurwerk.
- [Artikel] *Acker Stratingh en zijn geologische kaart van Groningen, 1837 / Reinder Reinders*
In: *Caert-Thresoor : tijdschrift voor de geschiedenis van de kartografie.* - Jaargang 39 (2020) Nummer 2, p. 3-10 : ill., krt., portr. [Toegangsnummer: 1769 Cat.nr. 20789].
Met lit. en bronnenopg. - Met samenvatting in het Engels.
- 33000 *Heer- en broodjagers : een schets van de jacht in de twintigste eeuw / Siebren Siebenga.* - 2e dr. - [Gorredijk] : Bornmeer, 2018. - 239 p. : ill. ; 24 cm.
Met lit. en bronnenopg. - Met bijdragen over de jacht in de Onnerpolder, rond boerderij Zijlbrugge bij Westernieland en de jacht op zeehonden vanuit Noordpolderzijl.
- 33029 *Johan : de jongen uit het veendorp : belevenissen uit de veenkolonieën van Oost-Groningen / Ben Soelman.* - [S.l.] : Schwabegg Steenwijk, 2019. - 164 p. : 21 cm.
- [Artikel] *Klein parenteeltje Nijkel (Ezing) / Kees van Straten*
In: *GroninGEN : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen.* - Jaargang 27 (2020) Nummer 2, p. 49-56 [Toegangsnummer: 1769 Cat.nr. 20805].
Met lit. en bronnenopg. - Ook: Nikel, Nukel, Nickel.
- 33037 *Doopsgezinde Gemeente Mensingeweer : afscheid reisje 25 mei en slotdienst, 9 juni 2019 / [samenst. & fotogr.: Roelf van der Tuuk].* - Winsum : [eigen uitg.], 2020. - [ongep.] : ill. ; 21 cm.
- 33004 *In mijn tijd : ingrediënten voor een goed gesprek tussen jong & oud / [beeldred. en ill.:] Elke Uijtewaal ; [tekst:] Silvie Kamphuis.* - Amsterdam : Unieboek / Het Spectrum, 2020. - 172 p. : ill. ; 22 cm.
Foto's & tekst over de (jeugd)cultuur van de jaren zestig. Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *Echt onecht - De Groninger familie Free / Peesen /* door Antonia Veldhuis
In: *Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde.* - Jaargang 59 (2014), p. 173-187 : ill. [Toegangsnummer: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.

- 33039 *'Bij ons was 't warm' : oma Lina Sikkens als sociale schakel : 34 brieven uit 1931* / Frank Venema. - [Rijswijk Z.H.] : [eigen uitg.], 2020. - 62 p. : ill. ; 21 cm.
Brieven geschreven door Fokelina Sikkens-Wibbelink (1872-1957) aan haar dochter.
- 33005 *Worstelen met geboeide handen : hoe de gemeente greep zoekt op de jeugdzorg* / Peter Verschuren. - Groningen : Passage, 2020. - 150 p. : 21 cm.
De auteur heeft als wethouder van de gemeente Midden-Groningen de jeugdzorg in zijn portefeuille.
- 33006 *Cupkoorts : de bekerwinst van FC Groningen* / [tekst:] Robert Visscher ; [eindred.: Martine Zeijlstra]. - [Groningen] : [eigen uitg.], 2020. - 191 p. : ill. ; 20 cm.
Beschrijving van de beleving door supporters van de bekerfinale tegen PEC Zwolle in 2015.
- [Artikel] *De Wilp en de familie Nennstiehl* / Koos Vos
In: 't Olde Guet : tijdschrift van de vereniging Heemkundekring Vredewold-West. - (2020) Nummer 32, p. 7-16 : ill. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 31174].
- 33038 *Je keek te ver : een wandeling* / Marjoleine de Vos. - 5e dr. - Amsterdam : Van Oorschot, 2020. - 71 p. : ill., krt. ; 15 cm.
De auteur beschrijft hoe zij het landschap rond haar woonplaats Zeerijp ervaart.
- [Artikel] *Groninger Musea online in coronatijd* / door Dineke van der Wal
In: Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 29 (2020) Nummer 2, p. 22-23 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20827].
- 33025 *Politiecommissaris Van den Hof en het Scholtenhuis (I) : de wegvoering van de Joden uit het Oldambt : de periode tot april 1944* / Foppe Walters. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2020. - 408 p. : ill. ; 24 cm.
Tijdens de laatste drie laatste oorlogsjaren speelde politiecommissaris Klaas Coenraad van den Hof (1899-1947) een leidende rol bij de wegvoering van Joden uit het Oldambt. Met lit. en bronnenopg.
- 33026 *De krant : een cultuurgeschiedenis* / red.: Huub Wijfjes en Frank Harbers. - Amsterdam : Boom, 2019. - 368 p. : ill. ; 24 cm.
Met lit. en bronnenopg. - Met reg.
- 33015 *Terwijl de honger vlucht 1944-1945 : Schiedamse kinderen op voedseltocht* / Chiel Wilbrink. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2020. - 180 p. : ill. ; 24 cm.
Met ondermeer aandacht voor het verhaal van kinderen die in de stad Groningen en in Stadskanaal ondergebracht werden.
- [Artikel] *Genealogieën Drost en Bojing / Beuvings / Beuijkens : (Papenburg (Dld), stad Groningen, Hoogezand en Sappemeer* / door Jan-Paul Wortelboer
In: Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 116-130 [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met lit. en bronnenopg. in voetnoten.
- [Artikel] *Een bijzondere erfstelling* / door Jan-Paul Wortelboer
In: Gruoninga : jaarboek voor genealogie, naam- en wapenkunde. - Jaargang 59 (2014), p. 197 [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 947].
Met bronopg. in voetnoot.
- 33003 *De Zwart : een familiechroniek* / Jacques de Zwart. - [S.n.] : [eigen uitg.], 2020. - 507 p. : ill. ; 31 cm.